

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

Εξ αποστάσεως μεταπτυχιακό πρόγραμμα στην Ειδική Εκπαίδευση

Διάγραμμα μαθήματος (CIP)

Τίτλος μαθήματος:		Η Τέχνη ως θεραπευτικό μέσο στην Ειδική Εκπαίδευση			
Κωδικός:		DLSPEN511			
Κατηγορία:		Επιλεγόμενο			
Επίπεδο:		Master (MEd), επίπεδο 7			
Έτος σπουδών:		1 ^ο / 2 ^ο έτος			
Εξάμηνο:		2 ^ο / 3 ^ο εξάμηνο			
ECTS	10	Διαλέξεις / εβδομάδα	minimum 5 τηλεδιασκέψεις, minimum 10 διδακτικές ώρες/ 13 διδακτικές εβδομάδες	Εργαστήρια / εβδομάδα	-
Όνομα διδάσκοντος/ουσας		Δρ. Μαρία Βασιλειάδου			
Σκοπός και στόχοι μαθήματος:		<p>Το συγκεκριμένο μάθημα έχει σκοπό να αναπτύξει τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες των φοιτητών/τριών, έτσι ώστε να είναι σε θέση να ενσωματώνουν διάφορες θεωρητικές και πρακτικές εφαρμογές για την χρήση της εικαστικής διαδικασίας ως μέσο επικοινωνίας, και συναισθηματικής έκφρασης των παιδιών με ειδικές ανάγκες. Επίσης οι φοιτητές θα αποκτήσουν επιστημονικό και παιδαγωγικό υπόβαθρο για την θεραπεία μέσω της τέχνης στην εκπαίδευση.</p> <p>Οι φοιτητές/τριες θα έχουν την ευκαιρία να σχεδιάσουν σενάρια για εφαρμογές στην χρήση της τέχνης ως μέσο επικοινωνίας και συναισθηματικής έκφρασης στην ειδική εκπαίδευση καθώς και να δημιουργήσουν σενάρια εφαρμογών της εικαστικής έκφρασης για την ένταξη των παιδιών με ειδικές ανάγκες στο σχολικό, στο οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον.</p>			
Επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα:		<p>Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος, αναμένεται ότι οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Επεξηγούν και να αναλύουν τον ρόλο και τη σημαντικότητα της τέχνης για την συναισθηματική έκφραση του ατόμου ιδιαίτερα των παιδιών με ειδικές ανάγκες.			

	<ul style="list-style-type: none"> • Επεξηγούν τις διαφορετικές προσεγγίσεις και μεθόδους της εικαστικής έκφρασης ως μέσο, συναισθηματικής έκφρασης, επικοινωνίας και θεραπείας παιδιών με ειδικές ανάγκες στο σχολικό, στο οικογενειακό και στο κοινωνικό περιβάλλον. • Απαριθμούν και να επεξηγούν τις βασικές αρχές, την έννοια και τον σκοπό της θεραπείας μέσω της τέχνης. • Αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες όσον αφορά στα ακόλουθα θέματα: στην χρήση της τέχνης για συναισθηματική έκφραση , την θεραπεία μέσω της τέχνης, τον ρόλο του εικαστικού θεραπευτή, των μέσων και των μεθόδων προσέγγισης της τέχνης ως θεραπευτικού εργαλείου, τον ρόλο των υλικών στην εικαστική διαδικασία. • Περιγράφουν και να αξιολογούν τους διαφορετικούς τρόπους προσέγγισης της τέχνης ως μέσο έκφρασης, επικοινωνίας και θεραπείας στην εκπαίδευση και στην κοινωνία με την χρήση διαφόρων υλικών. • Επεξηγούν την εκπαιδευτική αξία και τα οφέλη από την διαδικασία της εικαστικής έκφρασης ως θεραπευτικό εργαλείο και να επιχειρηματολογούν για τη χρησιμότητά της στη διαδικασία ένταξης ατόμων με ειδικές ανάγκες στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον. • Σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν μαθησιακά σενάρια και εφαρμογές της εικαστικής έκφρασης ως μέσο συναισθηματικής έκφρασης των παιδιών με ειδικές ανάγκες με στόχο την ένταξη τους στο σχολικό και κοινωνικό περιβάλλον.
Μέθοδοι διδασκαλίας:	Σύγχρονη και ασύγχρονη διαδικτυακή αλληλεπίδραση. Παρουσιάσεις με σημειώσεις. Διαδικτυακές συζητήσεις: Forum, Adobe Connect, Skype.
Προ-απαιτούμενα:	- Συν-απαιτούμενα: -
Περιεχόμενο μαθήματος:	Οι βασικές θεματικές ενότητες του μαθήματος είναι: <ol style="list-style-type: none"> 1. Η Συμβολή της τέχνης στην συναισθηματική και κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών. 2. Η Ψυχολογία του Παιδικού σχεδίου. Τα Σύμβολα και ο Άνθρωπος. 3. Η τέχνη ως μέσο συναισθηματικής έκφρασης. 4. Η τέχνη ως θεραπευτικό μέσο – Ιστορικό πλαίσιο. 5. Εικαστική Θεραπεία: Έννοιες, Βασικές αρχές, ο ρόλος του εικαστικού θεραπευτή, ηθικοί κανονισμοί, κοινωνική ενσυνείδηση. 6. Εισαγωγή στην Εικαστική Θεραπεία στην εκπαίδευση. 7. Εικαστική θεραπεία για παιδιά με ειδικές ανάγκες. 8. Η σημασία των υλικών στην εικαστική θεραπεία.

	9. Θεματικές εικαστικές προσεγγίσεις I, II, III.
Βιβλιογραφία:	<p>Τα βασικά εγχειρίδια του μαθήματος έχουν ως ακολούθως:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βασιλειάδου, Μ. (2002). "Ο ρόλος της καλλιτεχνικής έκφρασης στην ειδική εκπαίδευση". Πρακτικά Τόμος Β, VII Παγκύπριου συνεδρίου Παιδαγωγικής εταιρίας Κύπρου. Λευκωσία. Σελ. 51-57. • Βασιλειάδου, Μ. (2014). «Η συμβολή της κεραμικής τέχνης στην ψυχοκινητική και πνευματική ανάπτυξη του παιδιού», στο Διδακτική της Κεραμικής Τέχνης. (Επιμेल. Αραπάκη Ξένια). Αθήνα: ΙΩΝ. Σελ. 261-270. • Γιουνγκ, Κ. (Μετ. Χατζηθεοδώρου, Α.). (1964) <i>Ο Άνθρωπος και τα σύμβολα του</i>. Αθήνα: Εκδ. Αρσενίδη. • Dalley, T., Case, C., Schaverien, J., Weir, F., Halliday, D., Nowell Hall, P., Waller, D. (Μετ. Σκαρβέλη, Γ.) (1995). <i>Θεραπεία μέσω της Τέχνης: Η Εικαστική Προσέγγιση</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. • Epstein Ann. S., Τρίμη Έλλη Α. (2005). <i>Εικαστικές Τέχνες και Μικρά Παιδιά</i>. Αθήνα: Τυποθήτω. • Malchiodi. A. C. (Μετ. Ξενάκη, Χ. & Παπαδοπούλου, Λ.) (2001). <i>Κατανοώντας την Ζωγραφική των παιδιών</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. • Milner, M. (Μετ. Πουρνάρη, Α.) (1998). <i>Όταν δεν μπορείς να ζωγραφίσεις. Εμπόδια στην ψυχική δημιουργικότητα</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. • Rubin, A. J. (Μετ. Σκαρβέλη Γιάννα). (1977). <i>Θεραπεύοντας Παιδιά μέσα από την τέχνη</i>. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα. • Σάλλα – Δοκουμετζίδη, Τ. (1996). <i>Δημιουργική Φαντασία και Παιδική Τέχνη</i>. Αθήνα: Έξαντας. • Τόμας, Γ., Σιλκ, Α. (1997). <i>Η Ψυχολογία του Παιδικού Σχεδίου</i>. Αθήνα: Καστανιώτης. • Φούλερ, Π. (1988). (Μετ. Κανακάκη, Η.) <i>Τέχνη και Ψυχανάλυση</i>. Αθήνα: Νεφέλη. <p>Τα πιο πάνω εγχειρίδια συνιστώνται ως πηγές ανάγνωσης για τους φοιτητές με σκοπό να μελετήσουν και να επεξεργαστούν σε βάθος το υλικό το οποίο περιλαμβάνεται στον Οδηγό Σπουδών.</p> <p><u>Αγγλόφωνη Βιβλιογραφία (Συμπληρωματική βιβλιογραφία):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Arnheim, R. (2004). <i>Art and Visual Perception</i>. London: University of California Press.

	<ul style="list-style-type: none"> • Henley. R. D. (1992). <i>Exceptional Children: Exceptional Art: Teaching Art to special needs</i>. London: Davis Pubns. • Gombrich, E.H. (2000). <i>Art and Illusion</i>. London: Phaidon. Irwin R. & Cosson A. (2004). <i>Art and Photography</i>. Vancouver: Pacific Educational Press. • Lowenfeld, V. & Brittain W. L. (1987). <i>Creative and Mental Growth</i>. Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall. • Shafton, G. H. (2012) <i>Making Art Special: A Curriculum for Special Education Art</i>. London: Create Space Independent Publishing Platform.
Τρόποι και κριτήρια αξιολόγησης:	<p>Λεπτομέρειες συνεχούς αξιολόγησης: <u>Θεματικές εικαστικές προσεγγίσεις I, II, III = 30%</u> Επεξήγηση: Αφορά στις Εικαστικές δραστηριότητες/Βιωματικά εργαστήρια. Οι Θεματικές Εικαστικές Προσεγγίσεις I, II αντιστοιχούν στην Α΄ Εικαστική Δραστηριότητα/Βιωματικό Εργαστήριο Μέρος A+B και αξιολογούνται με 18% Και η Εικαστική Προσέγγιση III αφορά στην Β΄ Εικαστική δραστηριότητα/Βιωματικό εργαστήριο και αντιστοιχεί με 12%. Σύνολο 30% Σημείωση: Η βαθμολογία των εργασιών θα πραγματοποιηθεί μετά την ολοκλήρωση όλων των εργασιών (Εικαστικές προσεγγίσεις I,II,III). Προφορική ανατροφοδότηση και αλληλεπίδραση θα δοθεί προφορικά στην αμέσως επόμενη τηλεδιάσκεψη μετά το πέρας της κάθε εργασίας.</p> <p><u>Αυτοαξιολόγηση:</u> Online quiz που αντιστοιχεί με 5%</p> <p><u>Γραπτή Εργασία:</u> Σενάριο εικαστικής δραστηριότητας με θεραπευτικούς στόχους το οποίο αντιστοιχεί με 10%</p> <p><u>Παρουσία και ενεργή συμμετοχή στις τηλεδιασκέψεις:</u> Αντιστοιχεί σε 5% για ενεργή συμμετοχή.</p>
Γλώσσα διδασκαλίας:	Ελληνική